

Důvodová zpráva k šesté novele Pravidel pro organizaci studia na PF UK

K čl. I

K bodu 1 (čl. 5 odst. 3 věta poslední)

Jde o změnu vyplývající ze zrušení kontroly studia typu klauzurní práce.

K bodu 2 (čl. 6 odst. 2)

Do skupiny předmětů, které nelze opakovaně zapsat se doplňují předměty Teorie práva I a Římské právo a základy novodobého práva soukromého I, neboť absence těchto předmětů v této skupině vedla k možnosti postupu do druhého ročníku studia bez možnosti zapsat si a absolvovat povinné předměty doporučené pro 2. a vyšší ročníky.

K bodu 3 (nadpis čl. 8)

Jde o změnu vyplývající ze zrušení kontroly studia typu klauzurní práce.

K bodu 4 (čl. 8 odst. 1 písm. b))

Jde o změnu vyplývající ze zrušení kontroly studia typu klauzurní práce.

K bodu 5 (čl. 8 odst. 2)

Jde o změnu vyplývající ze zrušení kontroly studia typu klauzurní práce.

K bodu 6 (nadpis čl. 8b)

Jde o změnu vyplývající ze zrušení kontroly studia typu klauzurní práce.

K bodu 7 (čl. 8b odst. 2)

Jde o změnu vyplývající ze zrušení kontroly studia typu klauzurní práce.

K bodu 8 (čl. 9 odst. 1)

Jde o změnu vyplývající ze zrušení kontroly studia typu klauzurní práce.

K bodu 9 (čl. 10 odst. 1 až 3)

K odstavci 1:

Namísto 4 částí státní závěrečné zkoušky se navrhuje 7 částí státní závěrečné zkoušky. Zachována zůstane obhajoba diplomové práce a oborová státní závěrečná zkouška, které budou nově označeny jako ústní části státní závěrečné zkoušky, neboť jejich forma je ústní.

Soukromoprávní část a veřejnoprávní část státní závěrečné zkoušky budou nahrazeny 5 novými částmi označenými podle právních vědních oborů, ze kterých se budou konat (ústavní právo, správní právo, trestní právo, občanské právo a obchodní právo). Souhrnně se tyto části budou označovat jako písemné části státní závěrečné zkoušky, neboť jejich forma je písemná. Právní vědní obory, ze kterých budou konány písemné části státní závěrečné zkoušky, odpovídají tematickým okruhům soukromoprávní a veřejnoprávní části státní závěrečné zkoušky.

K odstavci 2:

Stejně jako soukromoprávní a veřejnoprávní část státní závěrečné zkoušky i písemné části státní závěrečné zkoušky budou skládány každá samostatně.

V současné době platí pravidlo, že obhajoba diplomové práce musí předcházet oborové státní zkoušky. Nicméně v případě, že student není úspěšný u obhajoby, ale uspěje u oborové státní zkoušky (která se obvykle koná se stejným den jako neúspěšná obhajoba), tak opakuje pouze obhajobu diplomové práce. V takovém případě pak opravný pokus obhajoby diplomové práce následuje po úspěšně absolvované oborové státní zkoušce. Proto se uvedené pravidlo upřesňuje tak, že platí „s výhradou opravného termínu“, čímž bude explicitně normovat dosavadní praxi.

Podstatnou změnou oproti stávajícímu stavu je doplnění pravidla, že oborová státní zkouška nebo obhajoba diplomové práce (pokud jde o opravný termín po úspěšně absolvované oborové státní zkoušce)

musí být konány jako poslední části státní závěrečné zkoušky. Tím je zajištěno, že student na závěr svého studia v magisterském studijním programu bude skládat ústní část státní závěrečné zkoušky. Výsledek této zkoušky bude znát v den jejího konání a nebude muset na výsledek čekat, jak by tomu bylo v případě písemné části. Chceme tím podpořit důstojné zakončení studia na fakultě.

K odstavci 3:

Nově se stanovují počty kreditů nutné pro konání jednotlivých částí státní závěrečné zkoušky. Vedle těchto počtů kreditů však podle studijního plánu bude vždy platit, že skládat příslušnou část státní závěrečné zkoušky je možné pouze za předpokladu úspěšného absolvování zkoušky z příslušného předmětu označeného nejvyšším římským číslem (např. státní zkoušku z ústavního práva pouze po úspěšném absolvování předmětu Ústavní právo II nebo státní zkoušku z občanského práva po úspěšném absolvování předmětů Občanské právo hmotné V a Občanské právo procesní III).

Pro obhajobu diplomové práce a oborovou státní zkoušku bude třeba 300 kreditů. Tato úprava je logická, neboť oborová státní zkouška nebo obhajoba diplomové práce (pokud jde o opravný termín po úspěšně absolvované oborové státní zkoušce) musí být konány jako poslední části státní závěrečné zkoušky.

U státní zkoušky z ústavního práva stačí 60 kreditů, neboť ústavní právo je vyučováno v prvním a druhém ročníku studia. To umožní její konání již ve druhém ročníku po složení zkoušky z předmětu Ústavní právo II.

U ostatních písemných částí státní závěrečné zkoušky se přepokládá jejich skládání ke konci studia v pátém ročníku (jako je tomu i v současnosti), nicméně je umožněno, aby je student složil i dříve. Proto stačí ke skládání státní zkoušky ze správního a trestního práva 180 kreditů a ke skládání státní zkoušky z občanského a obchodního práva 150 kreditů.

K bodu 10 (čl. 10 odst. 4)

Jde o terminologickou změnu spočívající v nahrazení pojmu „oborová část“ pojmem „oborová státní zkouška“.

K bodu 11 (čl. 10 odst. 5 až 7)

S ohledem na zrušení soukromoprávní a veřejnoprávní části státní závěrečné zkoušky je třeba zrušit i

- a) ustanovení, které stanoví tematické okruhy, ze kterých se tyto části konají (odstavec 5),
- b) ustanovení, které stanoví minimální počet kreditů nutných pro jejich konání (odstavec 6)

Ustanovení odstavce 7 je možné zrušit, neboť úprava minimálního počtu kreditů pro poslední část státní závěrečné zkoušky nově vyplývá z odstavců 2 a 3.

K bodu 12 (čl. 16 odst. 1)

Jde o změnu vyplývající ze zrušení kontroly studia typu klauzurní práce.

K bodu 13 (čl. 18 až 23)

Navrhuje se zrušit pravidla pro konání kontrol studia typu klauzurní práce, neboť současných 5 klauzurních prací bude nahrazeno 5 písemnými částmi státní závěrečné zkoušky.

K bodu 14 (čl. 24 odst. 1)

Jde o změnu vyplývající ze zrušení kontroly studia typu klauzurní práce.

K bodu 15 (čl. 24 odst. 2)

Jde o změnu vyplývající ze zrušení kontroly studia typu klauzurní práce.

K bodu 16 (čl. 26 odst. 4)

Navrhuje se změnit pravidlo pro zveřejňování zkoušejícího u ústních zkoušek a ústních částí kombinovaných zkoušek s cílem zajistit, aby již při přihlašování se na určitý termín takové zkoušky nebo části zkoušky bylo zřejmé, kdo daný termín zkouší. Takový systém je praktikován již na řadě kateder, osvědčil se a nejsou s ním spojeny problémy.

Zatímco v současné době je povinnost konkrétního zkoušejícího zveřejnit nejpozději po uplynutí 2 hodin po konci termínu pro přihlašování, nově se tak bude dít již při vypsání samotného termínu.

Dané pravidlo nebude platit pro komisionální zkoušky (tj. zejména druhé opravné termíny a další případy podle čl. 27). Zde je žádoucí tuto problematiku nenormovat, neboť je možné tyto termíny vypisovat ad hoc podle potřeby nebo přiřazovat další zkoušející k již vypsáním termínům. Nicméně mělo by být dbáno na to, aby při druhém opravném pokusu zkoušeli studenta nebo studentku jiní zkoušející, než zkoušeli řádný a první opravný termín.

Pokud jde o možnost změny zkoušejícího, zachovává se možnost jeho změny v odůvodněných případech po konci termínu přihlašování se na danou zkoušku. Explicitně se normuje, že do začátku běhu lhůty pro přihlášení se na daný termín je možné zkoušejícího měnit libovolně.

K bodu 17 (nadpis dílu 1)

Nově se díl 1, který bude zahrnovat stávající díl 1 a díl 2, bude vztahovat pouze na obhajobu diplomové práce a oborovou státní zkoušku. Proto se v souladu s tím upravuje nadpis.

K bodu 18 (čl. 29)

Formu ústní zkoušky má nově jen obhajoba diplomové práce a oborová státní zkouška.

K bodu 19 (čl. 29 odst. 2)

Do odstavce 2 se přesunuje pravidlo z čl. 30 odst. 2, které nově platí pouze pro obhajobu diplomové práce a oborovou státní zkoušku.

K bodu 20 (čl. 30)

Ustanovení se navrhuje zrušit, neboť odstavec 1 je duplicitní s čl. 10 a odstavec 2 byl přesunut do čl. 29 odst. 2 a omezen pouze na obhajobu diplomové práce a oborovou státní zkoušku.

K bodu 21 (čl. 31 odst. 1)

Ustanovení nově platí pouze pro obhajobu diplomové práce a oborovou státní zkoušku, proto se dikce odstavce 1 upravuje v tomto směru.

K bodu 22 (čl. 32 odst. 1)

Ustanovení nově platí pouze pro obhajobu diplomové práce a oborovou státní zkoušku, proto se dikce odstavce 1 upravuje v tomto směru.

K bodu 23 (čl. 32 odst. 2)

Odstavec 2 písm. b) se povahy věci nemůže použít u obhajoby diplomové práce, kde si student nelosuje otázky, proto se výslovně stanoví, že platí pouze pro oborovou státní zkoušku.

K bodu 24 (označení a nadpis dílu 2)

Nově se díl 1, který bude zahrnovat stávající díl 1 a díl 2, bude vztahovat pouze na obhajobu diplomové práce a oborovou státní zkoušku. Proto se v souladu s tím upravuje nadpis.

K bodu 25 (čl. 33 odst. 1 a 4)

Jde o terminologickou změnu spočívající v nahrazení pojmu „oborová část“ pojmem „oborová státní zkouška“.

K bodu 26 (nadpis čl. 34)

Jde o terminologickou změnu spočívající v nahrazení pojmu „oborová část“ pojmem „oborová státní zkouška“.

K bodu 27 (čl. 34 odst. 1 a 4 až 7)

Jde o terminologickou změnu spočívající v nahrazení pojmu „oborová část“ pojmem „oborová státní zkouška“.

K bodu 28 (čl. 34 odst. 2)

Jde o terminologickou změnu spočívající v nahrazení pojmu „oborová část“ pojmem „oborová státní zkouška“.

K bodu 29 (čl. 34 odst. 3)

Jde o terminologickou změnu spočívající v nahrazení pojmu „oborová část“ pojmem „oborová státní zkouška“.

K bodu 30 (čl. 35 odst. 1)

Jde o terminologickou změnu spočívající v nahrazení pojmu „oborová část“ pojmem „oborová státní zkouška“.

K bodu 31 (čl. 36 odst. 2)

Jde o terminologickou změnu spočívající v nahrazení pojmu „oborová část“ pojmem „oborová státní zkouška“. Dále se napravuje zřejmá chyba, kdy v textu vedle neúspěšné obhajoby chybí i neúspěšná oborová státní zkouška.

K bodu 32 (čl. 38 odst. 1)

Jde o terminologickou změnu spočívající v nahrazení pojmu „oborová část“ pojmem „oborová státní zkouška“.

K bodu 33 (čl. 38 odst. 2)

Jde o terminologickou změnu spočívající v nahrazení pojmu „oborová část“ pojmem „oborová státní zkouška“.

K bodu 34 (čl. 39 odst. 1)

Jde o terminologickou změnu spočívající v nahrazení pojmu „oborová část“ pojmem „oborová státní zkouška“.

K bodu 35 (čl. 39 odst. 2)

Jde o terminologickou změnu spočívající v nahrazení pojmu „oborová část“ pojmem „oborová státní zkouška“ a doplnění správného označení „zkušební otázky“.

K bodu 36 (čl. 39 odst. 3)

Upřesňuje se, že student si losuje jednu nebo více zkušebních otázek.

K bodu 37 (čl. 39 odst. 4)

Změna v důsledku změny odstavce 3.

K bodu 38 (čl. 42 odst. 1)

S ohledem na to, že často je student v kontaktu se svým předpokládaným vedoucím ještě před zadáním diplomové práce, není nutné, aby diplomový úkol obsahoval výzvu k dostavení se na první konzultaci.

K bodu 39 (čl. 42 odst. 2)

Změna je důsledkem zrušení výzvy, aby se student do 60 dnů od doručení diplomového úkolu dostavil k vedoucímu diplomové práce na první konzultaci.

K bodu 40 (čl. 44 odst. 1)

Navrhuje se zrušit odevzdávání diplomových prací v listinné podobě. V současné době se podle univerzitních předpisů (opatření rektora č. 72/2017) diplomové práce odevzdávají pouze v elektronické podobě nahráním do Studijního informačního systému. Nad rámec těchto předpisů stanoví fakultní pravidla povinnost odevzdávat diplomovou práci také v listinné podobě. Tato povinnost se navrhuje zrušit, neboť tisk a odevzdání listinné podoby práce je finančně i administrativně náročné a ne zcela šetrné k životnímu prostředí. Pokud vedoucí diplomové práce, oponent nebo členové zkušební komise

budou chtít mít diplomovou práci v listinné podobě, mohou si ji sami vytisknout nebo požádat o vytištění sekretariát příslušné katedry.

K bodu 41 (nadpis dílu 3)

Nadpis dílu 3 se přizpůsobuje jeho obsahu, neboť ten nově obsahuje místo soukromoprávní a veřejnoprávní části písemné části státní závěrečné zkoušky.

K bodu 42 (čl. 48 odst. 1 až 3)

K odstavci 1:

Pro konání písemných částí státních závěrečných zkoušek se stanoví 5 období v průběhu akademického roku. Z hlediska flexibility a přizpůsobení se těchto období konkrétnímu akademickému roku je vhodné, aby tato období nebyla stanovena přímo ve vnitřním předpise, ale v opatření děkana o písemných částech státních závěrečných zkoušek podle čl. 54a.

K odstavci 2:

Studenti mají na každou část státní závěrečné zkoušky podle Studijního a zkušebního řádu UK tři pokusy. Je vhodné, aby jednotlivé termíny pro tyto pokusy byly rozvrženy rovnoměrně v průběhu akademického roku. Proto se navrhuje, že budou v každém akademickém roce vyhlášeny 4 termíny každé části státní závěrečné zkoušky s tím, že každý termín pro příslušnou část musí být vyhlášen v jiném z 5 stanovených období. Tím by mělo dojít k rovnoměrnému rozložení termínů, studenti by měli dostatečný počet možností pro konání jednotlivých částí a vyučující by nebyli nadměrně zatíženi přípravou a opravou písemných výstupů.

K odstavci 3:

Pro přihlašování se na termíny písemných částí státní závěrečné zkoušky a pro odhlašování se z nich se navrhuje převzít úpravu, která v současné době platí u klauzurních prací a nečiní problémy.

K bodu 43 (čl. 48 odst. 4)

Jde o změnu vyplývající z nahrazení soukromoprávní a veřejnoprávní částí písemnými částmi státní závěrečné zkoušky.

Pro omluvu z písemné části státní závěrečné zkoušky platí úprava ve Studijním zkušebním řádu UK, tj. čl. 12 odst. 9, podle kterého platí, že „nedostaví-li se student ke státní zkoušce nebo její části, na kterou je přihlášen, bez řádné předchozí omluvy, není klasifikován a termín zkoušky propadá. Opožděnou omluvu lze uznat pouze ze závažných důvodů. O řádnosti omluvy rozhoduje předseda zkušební komise.“

K bodu 44 (čl. 48 odst. 5)

Vzhledem k tomu, že v případě písemných částí státní závěrečné zkoušky se neuplatní pravidlo o přítomnosti proděkana nebo jiné osoby pověřené děkanem fakulty (viz čl. 9 odst. 12 Studijního a zkušebního řádu UK), není nutné vypisovat speciální termíny pro studenty, kteří skládají příslušnou část státní závěrečné zkoušky ve druhém opravném termínu.

K bodu 45 (čl. 49)

Zrušuje se úprava organizace soukromoprávní a veřejnoprávní části státní závěrečné zkoušky. Tato úprava je pro písemné části státní závěrečné zkoušky nepoužitelná.

K odstavcům 1 a 2:

V odstavci 1 se explicitně normuje, že písemná část státní závěrečné zkoušky má formu písemné zkoušky. Toto ustanovení je naprosto klíčové, neboť formu zkoušky není možné dovozovat pouze z jejího názvu, ale je k tomu třeba stanovit jasné normativní pravidlo.

Pokud jde o dobu psaní písemného výstupu (dobu konání písemné části státní závěrečné zkoušky), navrhuje se, aby Pravidla pro organizaci studia stanovila rozmezí 2 až 4 hodin, ve kterém se tato doba musí pohybovat. Konkrétní dobu pak podle odstavce 2 stanoví opatření děkana o písemných částech

státních závěrečných zkoušek podle čl. 54a. Tím bude zajištěna dostatečná flexibilita při zachování jasně daného rámce.

K odstavcům 3 a 4:

V odstavci 3 se navrhuje zakotvit, že písemné části státní závěrečné zkoušky se nevypracovávají v listinné podobě, ale zpravidla v elektronické podobě, a to na počítačích s využitím příslušného počítačového programu. Důvodem použití slova „zpravidla“ je skutečnost, že ve výjimečných případech nemusí být zajištěna elektronická podoba (např. výpadek počítačového programu), což by vedlo k nemožnosti psát státní zkoušku v daném termínu.

Pokud jde o počítačový program, půjde o program Moodle, nicméně není vhodné označení tohoto programu uvádět přímo ve vnitřním předpise fakulty, ale v opatření děkana o písemných částech státních závěrečných zkoušek podle čl. 54a, které také stanoví podrobnosti konání písemných částí státních závěrečných zkoušek v tomto programu (odstavec 4).

K bodu 46 (čl. 50 odst. 1 a 2 věta první)

Jde o změnu vyplývající z nahrazení soukromoprávní a veřejnoprávní částí písemnými částmi státní závěrečné zkoušky.

K bodu 47 (čl. 50 odst. 2 věta druhá)

Konkrétní počet členů zkušební komise pak stanoví děkan tím, že podle odstavce 3 jmenuje konkrétní komisi pro určitý termín. Důležité je, že pro každý termín každé části písemné části státní závěrečné zkoušky bude ustavena pouze 1 komise. To zajistí srovnatelné hodnocení všech studentů, kteří se budou účastnit daného termínu.

K bodu 48 (čl. 50 odst. 2 věta druhá)

Zůstává zachována úprava, že předsedu a ostatní členy zkušební komise jmenuje děkan zpravidla na návrh vedoucího příslušné katedry. Nově se doplňuje lhůta, do kdy musí ke jmenování komise dojít.

K bodu 49 (čl. 50 odst. 4)

Složení jednotlivých komisí není nutné zveřejňovat ve veřejné části internetových stránek. Stačí, když komise bude uvedena ve Studijním informačním systému u daného termínu.

K bodu 50 (čl. 51 a 52)

Úprava přiřazování studentů ke zkušebním komisím se ruší, neboť na jeden termín určité části státní závěrečné zkoušky bude ustavena vždy jedna komise.

Ruší se úprava zahájení soukromoprávní a veřejnoprávní části státní závěrečné zkoušky a průběh této zkoušky v místnosti, kde probíhá přiřazování studentů ke zkušebním komisím.

K čl. 51:

Členům zkušební komise, kteří budou opravovat písemné výstupy studentů, je potřeba poskytnout dostatečný časový prostor pro jejich opravu. Navrhuje se lhůta 2 týdnů, která je z tohoto pohledu dostatečná a odpovídá lhůtě pro zpřístupnění hodnocení písemné formy kontroly studia předmětu podle Studijního a zkušebního řádu.

Důležité je, že se zpřístupňuje pouze předpokládané hodnocení. Je tomu tak proto, aby student mohl namítat nesprávnost takového hodnocení. Finální hodnocení pak může být stanoveno pouze na základě rozhodnutí zkušební komise učiněné na jejím zasedání.

K čl. 52:

Studentovi, který se účastnil písemné části státní závěrečné zkoušky, je dána možnost podat proti předpokládanému hodnocení námítky. Institut námitek zajistí přezkoumatelnost písemných státních závěrečných zkoušek a povede k větší transparentnosti jejich hodnocení.

V odstavci 2 se normuje náležitost námitek, neboť je třeba, aby student v námítkách uvedl, v čem spatřuje nesprávnost předpokládaného hodnocení příslušné části státní závěrečné zkoušky. Tím se

usnadní rozhodování zkušební komise, protože bude zřejmé, v čemž spočívají výhrady studenta vůči hodnocení.

Námítky bude zohledňovat zkušební komise při stanovení finálního hodnocení, proto se podávají předsedovi zkušební komise.

K bodu 51 (čl. 52a)

Ruší se úprava průběhu soukromoprávní a veřejnoprávní části státní závěrečné zkoušky před zkušební komisí.

K bodu 52 (čl. 53)

K odstavci 1:

Pokud jde o hodnocení zkoušky, odstavec 1 písm. a) stanoví pouze způsob určení maximálního počtu bodů, který lze z písemné části státní závěrečné zkoušky získat. Tento počet bude určen opatřením děkana o písemných částech státních závěrečných zkoušek podle čl. 54a, a to pevným počtem bodů (např. 20 bodů).

Odstavec 2 písm. b) pak upravuje základní pravidlo pro určení hranice bodů, které je třeba dosáhnout pro absolvování písemné části státní závěrečné zkoušky. Tuto hranici opět stanoví opatření děkana o písemných částech státních závěrečných zkoušek podle čl. 54a s tím, že je možné tuto hranici stanovit pevně (např. 10 bodů) nebo může být stanoven způsob jejího určení (např. alespoň 60% bodů pátého nejlepšího studenta daného termínu).

Hranice počtu bodů pro rozlišení jednotlivých klasifikačních stupňů pak bude stanovovat opatření děkana o písemných částech státních závěrečných zkoušek podle čl. 54 s tím, že tyto hranice mohou být pevné nebo může být stanoven způsob jejich určení.

K odstavcům 2 až 4:

Je potřebné stanovit nejzazší termín, do kdy se musí konat zasedání zkušební komise a do kdy musí být zveřejněno výsledné hodnocení. S ohledem na inkorporaci prezkumného mechanismu do samotného hodnocení výsledků se jeví jako přiměřená lhůta 1 měsíce pro zasedání zkušební komise s tím, že k vyhlášení výsledků by mělo dojít bezprostředně po jejím zasedání.

Odstavec 4 pak explicitně normuje, že v rámci zasedání zkušební komise dojde k posouzení námitek studentů podaných podle čl. 52. Na základě takového posouzení se může předpokládané hodnocení změnit.

Vyhlášení výsledků musí být podle zákona o vysokých školách veřejné a je žádoucí, aby následovalo bezprostředně po skončení zasedání zkušební komise. S ohledem na princip transparentnosti se normuje povinnost do 7 dnů od vyhlášení výsledného hodnocení zpřístupnit členům akademické obce statistiku úspěšnosti v rozsahu alespoň počet studentů, kteří písemnou část státní závěrečné zkoušky absolvovali a kolik studentů z tohoto počtu úspěšně. Konkrétní způsob zpřístupnění stanoví opatření děkana podle č. 54b.

K odstavci 5

Pakliže má předběžné hodnocení v hrubých obrysech informovat studenta o jeho/její výsledku státní závěrečné zkoušky, nemělo by docházet, že se předběžná klasifikace “prospěl/a” (tj. rozsah stupňů hodnocení “výborně”, “velmi dobře” a “dobře”) v důsledku neveřejného jednání zkušební komise změní na hodnocení “neprospěl/a”.

Lze se domnívat, že by v takovém případě skutečně došlo k narušení právní jistoty studenta, který/á důvodně očekával/a, že danou povinnost má již splněnou. V nadneseném pojetí a s patřičným odstupem se navrhuje zakotvit jakousi zásadu zákazu “reformatio in peius”.

V návrhu jsou záměrně vyjmenovány všechny tři stupně hodnocení “prospěl/a” z toho důvodu, že pojem “prospěl” explicitně zmiňuje pouze hodnocení v průběhu doktorského studia, kde však není legislativní zkratkou pro tři výše zmíněné stupně, ale pohybuje se toliko v binární soustavě hodnocení “prospěl/a” a “neprospěl/a”. Pro větší přehlednost jsou vyjmenovány všechny tři stupně. Současně se tím dává

najevo, že cílem návrhu není omezení změny výsledku předběžného hodnocení například ze stupně „dobře“ na „výborně“ a vice versa. V daném případě mohou jistě nastat situace (byť spíše zřídka), kdy ke změně hodnocení i o dva stupně může dojít.

Navrhovaná úprava současně nezabraňuje opačnému a očekávatelnému postupu, a sice změny z předběžného hodnocení „neprospěl/a“ na výsledné hodnocení jednou z klasifikací „prospěl/a“ (tj. „dobře“, „velmi dobře“ nebo „výborně“), ať už v důsledku podaných námitek nebo samostatného rozhodnutí zkušební komise.

Důsledkem této úpravy je skutečnost, že zkušební komise se v rámci předběžného posouzení sejde a posoudí, kteří studenti prospěli a kteří nikoliv.

K bodu 53 (čl. 54 odst. 1)

Ustanovení se upřesňuje v souladu s dosavadní praxí, kdy zkušební otázky jsou zveřejňovány ve studijním informačním systému. Zveřejnění zkušebních otázek se pak nahrazuje zveřejněním zkušebních okruhů, které jsou širší než zkušební otázky a lépe odpovídají písemnému charakteru zkoušky.

K bodu 54 (čl. 54 odst. 2 a 3)

Odstavce 2 a 3 se zrušují, neboť jsou poplatné ústním částem státních závěrečných zkoušek.

K bodu 55 (čl. 54 odst. 2)

I písemná část státní závěrečné zkoušky se bude psát s relevantními právními předpisy a jinými zdroji. Předpokládá se, že studenti je budou mít k dispozici elektronicky na počítačích, na kterých budou písemné zkoušky psát. Ohledně jejich zveřejňování se nic nemění.

K bodu 56 (čl. 54a a 54b)

K § 54a

Čl. 54a reaguje na diskusi týkající se požadavku veřejnosti státní zkoušky. U písemných částí může být jistou obdobou navrhovaná veřejná kontrola. Doplňované ustanovení „souhrnně“ stanoví její minimální standard.

Předně jde o to, že veřejnost může být přítomna v místnosti, kde studenti píšou zkoušku, a to v reálném čase. Zde jde o určitou dobu přítomnosti veřejnosti u ústních částí státní závěrečné zkoušky. Dále prvek veřejnosti posiluje skutečnost, že budou zveřejněna zadání a modelové řešení písemných zkoušek.

Zákon o vysokých školách výslovně požaduje veřejné vyhlášení výsledků státní zkoušky, což je dodrženo i v případě písemných částí. Uvedené ustanovení odkazuje na čl. 53 odst. 4, kde je tato povinnost primárně stanovena, zde je pouze zopakována, neboť je také součástí veřejné kontroly písemných částí státních zkoušek.

Konečně se normuje možnost veřejnosti požádat ve lhůtě stanovené opatřením děkana o písemných částech státních závěrečných zkoušek o nahlédnutí a se souhlasem studenta nahlédnout do jím vypracovaného řešení. Uvedené ustanovení vyvažuje požadavek na kontrolu veřejnosti na straně jedné a zájem na ochraně osobních údajů studenta na straně druhé. Proto je nahlédnutí možné pouze se souhlasem studenta. Nicméně skutečnost, že student takový souhlas může dát o zveřejnit svou písemnou zkoušku, je důležitým prvkem veřejné kontroly písemných částí státních závěrečných zkoušek.

K § 54b

V Pravidlech pro organizaci studia mají být uvedena pouze základní ustanovení, která se týkají písemných částí státních závěrečných zkoušek. Z hlediska flexibility a přizpůsobování pravidel potřebám praxe je vhodné, aby zbývající pravidla byla obsažena v opatření děkana. Na druhou stranu je potřebné, aby se i k těmto pravidlům mohla vyjádřit akademická obec prostřednictvím svých zástupců, proto se navrhuje, aby se k příslušnému opatření děkana povinně vyjadřoval akademický senát.

Název opatření děkana má odpovídat jeho obsahu, proto se navrhuje označit takové opatření jako „opatření děkana o písemných částech státních závěrečných zkoušek“.

Na opatření děkana o písemných částech státních závěrečných zkoušek výslovně odkazují některé (novelizované) články Pravidel pro organizaci studia, tudíž je zřejmé, co v takovém opatření musí být obsaženo. Nicméně předpokládá se, že v tomto opatření děkana budou obsaženy i další podrobnosti týkající se písemných částí státních závěrečných zkoušek.

K bodu 57 (čl. 78 odst. 2 písm. b) a c))

Navrhuje se zrušit odevzdávání disertačních prací v listinné podobě. V současné době se podle univerzitních předpisů (opatření rektora č. 72/2017) disertační práce odevzdávají pouze v elektronické podobě nahráním do Studijního informačního systému. Nad rámec těchto předpisů stanoví fakultní pravidla povinnost odevzdávat disertační práci také v listinné podobě. Tato povinnost se navrhuje zrušit, neboť tisk a odevzdání listinné podoby práce je finančně i administrativně náročné a ne zcela šetrné k životnímu prostředí. Pokud školitel, oponent nebo členové zkušební komise budou chtít mít disertační práci k dispozici v listinné podobě, mohou si ji sami vytisknout nebo požádat o vytištění studijní oddělení nebo sekretariát příslušné katedry. Obdobně to platí pro autoreferát disertační práce.

K bodu 58 (čl. 78 odst. 5)

Jde o změnu související se změnou čl. 78 odst. 2 písm. b) a c).

K čl. II

K bodu 1:

Ustanovení řeší, jakou úpravou se řídí studenti, kteří se zapsali do prvního úseku studia pro akademické roky, které započaly přede dnem nabytí účinnosti této změny pravidel (tj. pro akademické roky 2022/23 a dřívější), a studenti, kteří se zapsali do prvního úseku studia pro akademický rok, který začíná dnem nabytí účinnosti této změny pravidel, na základě absolvování programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaného na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v souladu s § 60 zákona o vysokých školách (tj. pro akademický rok 2023/24). Pro účely dalších bodů se pro tyto studenty zavádí legislativní zkratka „stávající studenti“.

Tito stávající studenti se budou řídit dosavadním zněním Pravidel pro organizaci studia, neboť mají legitimní očekávání, aby dostudovali za podmínek, za kterých se zapsali do studia. Výjimku tvoří dvě novelizovaná ustanovení, jejichž změna není činěna v neprospěch studentů a je žádoucí, aby od akademického roku 2023/2024 byla účinná pro všechny studenty. Jde o čl. 26 odst. 4 upravující zveřejňování zkoušejících u ústních zkoušek a ústních částí kombinovaných zkoušek, čl. 42 upravující diplomový úkol, kde se zrušuje povinnost výzvy dostavit se na první konzultaci, čl. 44 upravující odevzdání diplomových prací, kde se ruší povinnost odevzdávat diplomovou práci v listinné podobě, a čl. 78 upravující odevzdávání disertačních prací, kde se ruší povinnost odevzdávat disertační práci a její autoreferát v listinné podobě.

K bodu 2:

Ustanovení z hlediska právní jistoty potvrzuje, že nové znění Pravidel pro organizaci studia se použije na studenty, kteří se zapsali do prvního úseku studia pro akademický rok, který začíná dnem nabytí účinnosti těchto pravidel (tj. pro akademický rok 2023/24).

K bodům 3 až 6:

Tato ustanovení jsou základem pro tzv. opt-in stávajících studentů pro písemné části státních závěrečných zkoušek. K tomu, aby k takovému opt-inu mohlo dojít však nestačí pouze tato změna Pravidel pro organizaci studia, ale také změna studijních plánů (HPRAVO5, HPRAVO2017 a HPRAVO2020), která bude realizována rovněž od akademického roku 2023/24.

K bodu 3:

Opt-in pro stávající studenty je realizován tím, že dojde ke změně studijního plánu (HPRAVO5, HPRAVO2017 nebo HPRAVO2020) jednotlivých studijních programů (tzv. SP1, SP2 i SP3) tak, že do něj budou doplněny nové písemné části státní zkoušky s tím, že student si bude moct vybrat, zda bude konat příslušnou ústní část nebo odpovídající části písemné. V úvahu tak budou přicházet 4 možnosti, jak konat příslušné části státní závěrečné zkoušky:

- 1) ústní soukromoprávní a ústní veřejnoprávní část,
- 2) ústní soukromoprávní a písemné státní zkoušky z ústavního práva, správního práva a trestního práva,
- 3) ústní veřejnoprávní část a písemné státní zkoušky z občanského práva a obchodního práva,
- 4) písemné státní zkoušky z ústavního práva, správního práva a trestního práva, občanského práva a obchodního práva.

Volba jedné ze čtyř uvedených možností bude na studentovi, který bude splňovat příslušné podmínky (viz body 4 až 6).

Konání písemných částí státních zkoušek se bude řídit úpravou v dílu 3 části třetí Pravidel pro organizaci studia na Právnické fakultě Univerzity Karlovy, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti této změny pravidel (tj. čl. 48 až 54a). Záměrně není uvedeno, že se na písemné části státních zkoušek použije čl. 10, neboť ten se bude i nadále používat ve stávajícím znění.

K bodu 4:

Ustanovení vymezuje, kteří stávající studenti mají možnost opt-inu. Důvodem pro takové ustanovení je faktická a administrativní realizovatelnost takového opt-inu.

Možnost opt-inu pro příslušné písemné části má tak pouze student, který ještě nekonal termín příslušné ústní části státní závěrečné zkoušky a žádný termín takové části mu nepropadl. Jakmile tak již student započne s konáním příslušné části státní zkoušky stávající ústní formou, nárok na opt-in ohledně této části státní zkoušky ztrácí.

K bodu 5:

Protože písemné části státní zkoušky pouze nahrazují ústní soukromoprávní a veřejnoprávní části státní zkoušky ve stávajících studijních programech, je žádoucí a rovněž nutné z administrativního hlediska, aby je mohli konat pouze stávající studenti, kteří mohou konat tyto ústní části. Proto se v takovém případě neuplatní nové znění čl. 10 odst. 3 Pravidel pro organizaci studia, ale znění stávající, příp. předcházející stávajícímu (podle příslušných přechodných ustanovení předchozích novel Pravidel pro organizaci studia).

Z uvedeného plyne, že studenti se studijními plány HPRAVO5 a HPRAVO2017 musí mít ke konání jakékoli písemné části státní závěrečné zkoušky 300 kreditů. Pro studenty se studijním plánem HPRAVO2020 pak platí, že potřebují 240 kreditů, nicméně pro konání poslední části státní závěrečné zkoušky bude třeba kreditů 300.

K bodu 6:

Ustanovení vymezuje, že možnost opt-inu je pro příslušnou část státní závěrečné zkoušky nevratná. I zde je důvodem pro takové ustanovení faktická a administrativní realizovatelnost takového opt-inu.

Jakmile tak student využije možnost opt-inu pro příslušnou část státní závěrečné zkoušky a bude konat příslušné písemné části státní zkoušky, nemůže již zpětně konat příslušnou ústní část zkoušky.